

بررسی سازگاری ارقام تجاری بین المللی خرما در شرایط خوزستان (ب- فاز زایشی)

سعید حاجیان

عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات خرما و میوه های گرمسیری کشور

در فاز اول این پژوهش ارقام دگلت نور، توری، مجول و برخی که از ارقام کاملات شناخته شده تجاری خرما در جهان هستند با رقم سایر که بیش از ۸۵٪ نخلستان های خوزستان را شامل می شود به عنوان رقم شاهد مورد بررسی قرار گرفت. همه نهال های ارقام خارجی مورد استفاده از طریق تکنیک کشت بافت تکثیر شده و بوسیله بخش دولتی از انگلستان وارد کشور شدند. در فاز دوم که از سال ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۲ در قالب بلوک های کامل تصدفی با سه تکرار در ایستگاه تحقیقات کشاورزی اهواز انجام شد فقط ارقام دگلت نور، توری، برخی و سایر مورد بررسی قرار گرفتند و رقم مجول که در فاز اول به عنوان یکی از تیمارهای آزمایش مورد استفاده قرار گرفته بود به دلیل تلفات زیاد (۷۳٪) که احتمالا به دلیل نا کافی بودن رشد نهال ها یا عدم وجود تجربه کافی در مورد نگهداری اولیه آنها بوده است، از برنامه تحقیق حذف گردید. نتایج نشان داد که عملکرد رقم دگلت نور (۲۵/۹۳ کیلوگرم در هر درخت) نسبت به رقم سایر برتری معنی داری داشته است. هرچند درختان مورد آزمایش هنوز به سن باردهی اقتصادی که از سال دوازدهم به بعد می باشد نرسیده اند و بنابراین حداکثر تولید را نداشتند. بیشترین قند را میوه های ارقام سایر و برخی به ترتیب با ۷۵/۶۲ و ۷۳/۵۸ درصد در مقایسه با ارقام توری (۶۷/۵۱٪) و دگلت نور (۶۴/۵۳٪) داشتند. سایر ویژگی های کمی و کیفی میوه شامل تعداد خوشه، تعداد خوشک، تعداد میوه، وزن میوه، طول میوه، قطر میوه، حجم میوه، رطوبت میوه و نسبت گوشت به هسته در میوه نیز مورد مقایسه قرار گرفت که در مجموع می توان چنین توصیه کرد که از بین ارقام خارجی مورد آزمایش، رقم دگلت نور سازگاری مطلوبی با شرایط آب و هوایی منطقه داشته و با توجه به عملکرد بالا، کیفیت مطلوب، شکل و رنگ بازار پسند و نیز به دلیل شناخته شده بودن در جهان و در نتیجه هزینه پایین بازاریابی به ویژه در کشورهای اروپایی و از همه مهمتر وجود سیاست توسعه ارقام خشک و نیمه خشک در کشور، کشت این رقم در استان خوزستان

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

بخصوص بخش های مرکزی آن قابل توصیه است. هرچند بهتر است مطالعات تکمیلی هنگام رسیدن درختان به سن باردهی اقتصادی نیز صورت گیرد.